

N:o 51.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 April 1884, kl. 8 e. m.

Memorial, med förslag till voteringspropositioner samt med sammanjämkningsförslag i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut angående väckta motioner rörande dels afskrifning eller aflösning af grundskatterna, dels afskrifning af eller lättnader i rustnings- och roteringsbesvären.

(I. A.)

Sedan Stats-Utskottet erhållit del af Kamrarnes skiljaktiga beslut öfver Utskottets förslag i Utlåtande N:o 33, i anledning af väckta motioner rörande dels afskrifning eller aflösning af grundskatterna, dels afskrifning af eller lättnader i rustnings- och roteringsbesvären, får Utskottet framställa de förslag, hvartill berörda beslut funnits föranleda.

I.

I punkten A mom. 1:o) af sitt ofvannämnda utlåtande hade Utskottet hemställt, att Riksdagen måtte besluta:

att af kronan behållen ränta och kronotonde å hemman eller lägenheter af skatte och frälse natur, å sådana hemman eller lägenheter af krono natur, som enligt gällande föreskrifter kunde till skatte köpas, å ecklesiastikstatens boställen samt å hemman eller lägenheter, hvilka innehades af enskildt verk, menighet eller inrättning, tio för hundra skulle afskrifvas från och med ingången af år 1885;

att der vid afskrifning å ränta och kronotionde för hemman eller lägenhet bråk af öre uppkomme, afskrifningsbeloppet skulle beräknas till närmast högre öretal;

att till grund för afskrifningsprocentens beräkning skulle läggas räntans och kronotiondens belopp, sådana de vid afskrifningstidens början vore i jordeboken upptagna;

att afskrifning icke skulle megifvas för

a) de i jordeboken i särskild kolumn uppförda presternas utlagor;
 b) hospitalens med ingången af år 1877 till statsverket indragna frälse-räntor och andra afgälder af fast egendom äfvensom de skogsräntor, som utgöras för områden, hvilka i ersättning för privilegierad stockfångst blifvit åtskilliga sågverk i de norra länen upplåtna, eller de afgifter, hvilka blifvit åsatta åtskilliga inom nämnda län belägna, åt enskilde endast tills vidare upplåtna lägenheter; samt

att de ytterligare bestämmelser, som vid afskrifningens tillämpning kunde finnas erforderliga, måtte af Kongl. Maj:t meddelas.

Denna hemställan har af Första Kammaren afslagits och af Andra Kammaren bifallits.

Då denna fråga, jemlikt 69 § Regeringsformen, enligt Utskottets åsigt är af beskaffenhet att böra medelst gemensam omröstning afgöras, får Utskottet för sådant ändamål föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill att Riksdagen beslutar:

att af kronan behållen ränta och kronotionde å hemman eller lägenheter af skatte eller frälse natur, å sådana hemman eller lägenheter af krono natur, som enligt gällande föreskrifter kunna till skatte köpas, å ecklesiastikstatens boställen samt å hemman eller lägenheter, hvilka innehafvas af enskildt verk, menighet eller inrättning, tio för hundra afskrifvas från och med ingången af år 1885;

att der vid afskrifning å ränta och kronotionde för hemman eller lägenhet bråk af öre uppkommer, beräknas afskrifningsbeloppet till närmast högre öretal;

att till grund för afskrifningsprocentens beräkning läggas räntans och kronotiondens belopp, sådana de vid afskrifningstidens början äro i jordeboken upptagna;

att afskrifning icke medgifves för

a) de i jordeboken i särskild kolumn uppförda presternas utlagor;
 b) hospitalens med ingången af år 1877 till statsverket indragna frälse-räntor och andra afgälder af fast egendom äfvensom de skogsräntor, som utgöras för områden, hvilka i ersättning för privilegierad stockfångst blifvit åtskilliga sågverk i de norra länen upplåtna, eller de afgifter, hvilka blifvit

åsatta åtskilliga inom nämnda län belägna, åt enskilde endast tills vidare upplåtna lägenheter; samt

att de ytterligare bestämmelser, som vid afskrifningens tillämpning kunna finnas erforderliga, må af Kongl. Maj:t meddelas; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, är den af Stats-Utskottet i Utlåtande N:o 33 punkten A mom. 1:o gjorda hemställan af Riksdagen afslagen.»

II.

Utskottet hade vidare i punkten B mom. 1:o) af sitt ifrågavarande utlåtande hemställt,

att för beredande från och med början af år 1885 åt rust- och rotehållare af en lättnad i rustnings- och roteringsbesvären, motsvarande 10 procent af besvärens värde, måtte å ordinarie stat under riksstatens fjerde och femte hufvudtitlar uppföras särskilda förslagsanslag till belopp, å den förra hufvudtiteln af 475,000 kronor och å den senare af 75,000 kronor; börande i fråga om understödets utbetalande iakttagas:

att prestationerna för hvarje rusthåll eller rote skulle bestämmas regements-, corps- och, vid båtsmanshållet, kompanivis till nedannämnda värden:

vid berustade kavalleriet:

för Lifregementets dragoncorps	} 350 kronor,
» Lifregementets husarcorps	
» Smålands husarregemente	320 »
» Skånska husarregementet	} 300 »
» Skånska dragon- »	

vid berustade infanteriet:

för Lifregementets grenadiercorps	} 320 »
» Vestgöta regemente	

för Andra Lifgrenadierregementet	310 kronor,
» Smålands grenadierbataljon	300 »

vid roterade kavalleriet:

för Jemtlands hästjägarecorps (för dubbelrote)	300 »
--	-------

vid roterade infanteriet:

för Första Lifgrenadierregementet	}	180 »
» Uplands regemente		
» Vestgöta Dals »	}	170 »
» Skaraborgs »		
» Nerikes »	}	160 »
» Vermlands »		
» Vestmanlands »	}	150 »
» Jönköpings »		
» Kronobergs »	}	150 »
» Kalmar »		
» Dalregementet	}	150 »
» Bohusläns regemente		
» Helsinges »	}	140 »
» Elfsborgs »		
» Vesterbottens fältjägarecorps	}	150 »
» Södermanlands regemente		
» Jemtlands fältjägarecorps	}	130 »
» Norra skånska infanteriregementet		
» Södra skånska »	}	130 »
» Norrbottens fältjägarecorps		

vid berustade båtsmanshället:

för Blekinge 1:a—6:e kompani	110 »
» Södra Møre 1:a—3:e »	100 »

vid roterade båtsmanshället:

för Tjusts kompani	}	130 »
» Gotlands 1:a och 2:a		
» Södermanlands 1:a och 2:a		
» Södra Roslags 1:a och 2:a		
» Norra » 1:a och 2:a		
» Andra Norrlands 1:a och 2:a		

för öfriga båtsmanskompanier	120 kronor,
» frälseroteringen i Blekinge och Södra Møre	130 »
» utsockne frälsehemman i Halland (half vakansafgift)	60 »

att till grund för beräkningen af det understöd, som komme att bestås hvarje rusthåll eller rote, skulle läggas ofvannämnda värden, med undantag för med ordinarie rotering, till hälften emot annan roterad jord, belagda hemman inom de f. d. privilegierade jernbergslagen, hvilka hemmans roterings-skyldighet för hvarje rote skulle bestämmas till hälften af ofvannämnda medelvärde för det regemente, till hvilket de vore indelade eller inom hvars stånd de vore belägna;

att understöd icke skulle bestås

a) sådana vakanta rusthåll och rotar, hvilkas vakansafgifter jemte öfriga prestationer icke uppginge till åttio procent af ofvan angifna medelvärde för det regemente, corps eller kompani, hvartill de hörde;

b) soldatrotarne inom Särna, Idre och Hede byalag i Kopparbergs län, båtsmansrotarne på Visingsö samt de nio båtsmansrusthåll i Kalmar län, för hvilka presterskapet emot eftergift af sina utlagor erlade vakansafgift, äfvensom städernas båtsmanshåll;

att till öfriga rusthåll och rotar skulle utbetalas ett årligt understöd, som för rotar, hvika icke åtnjöte understöd af statsmedel, skulle bestämmas till tio procent af ofvannämnda medelvärden, men för rusthåll och sådana rotar, som åtnjöte understöd af statsmedel, till 10 procent af det belopp, hvarmed ofvan upptagna medelvärde öfverstege värdet af det för rustningen eller roteringen åtnjutna understöd, hvarom i nästföljande punkt säges;

att de till statsverket indragna ränte- och tiondeanslag äfvensom sådana afskrifna räntor, för hvilka ersättning till rusthåll och rotar nu utbetalades efter årlig medelmarkegång, skulle omsättas till penningar efter medeltalet af 1873—1882 årens medelmarkegångspris, och skulle beloppet deraf med tillagd forsellönsersättning å spanmålen, beräknad till 8 öre kubikfoten för råg och korn samt 6 öre kubikfoten för hafre, för hvarje rusthåll eller rote sammanföras med det till rusthållet eller roten eljest från statsverket utgående penningeanslag; samt

att de ytterligare bestämmelser, som för utbetalningen af detta understöd kunde finnas erforderliga, måtte af Kongl. Maj:t meddelas.

Denna hemställan har af Första Kammaren afslagits och af Andra Kammaren bifallits.

Då jemväl denna fråga enligt Utskottets åsigt är af beskaffenhet att, i enlighet med stadgandet i 69 § Regeringsformen böra genom gemensam omröstning afgöras, får Utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill att Riksdagen beslutar,
att för beredande från och med början af år 1885 åt rust- och rotehållare af en lättnad i rustnings- och roteringsbesvären, motsvarande 10 procent af besvärens värde, måtte å ordinarie stat under riksstatens fjerde och femte hufvudtitlar uppföras särskilda förslagsanslag till belopp, å den förra hufvudtiteln af 475,000 kronor och å den senare af 75,000 kronor; börande i fråga om understödets utbetalande iakttagas:

att prestationerna för hvarje rusthåll eller rote bestämmas regements-, corps- och, vid båtsmanshållet, kompanivis till nedannämnda värden:

vid berustade kavalleriet:

för Lifregementets dragoncorps	}	350 kronor,
» Lifregementets husarcorps		
» Smålands husarregemente		320 »
» Skånska husarregementet	}	300 »
» Skånska dragon- d:o		

vid berustade infanteriet:

för Lifregementets grenadiercorps	}	320 »
» Vestgöta regemente		
» Andra Lifgrenadierregementet		310 »
» Smålands grenadierbataljon		300 »

vid roterade kavalleriet:

för Jemtlands hästjägarecorps (för dubbelrote)	300 »
--	-------

vid roterade infanteriet:

för Första Lifgrenadierregementet	}	180 »
» Uplands regemente		
» Vestgöta Dals »		170 »
» Skaraborgs »	}	160 »
» Nerikes »		
» Vermlands »		
» Vestmanlands »		
» Jönköpings »		150 »

för Kronobergs regemente	}	150	kronor,
» Kalmar »			
» Dalregementet.....	}	140	»
» Bohusläns regemente			
» Helsinge »	}	150	»
» Elfsborgs »			
» Vesterbottens fältjägarcorps	}	130	»
» Södermanlands regemente			
» Jemtlands fältjägarcorps	}	130	»
» Norra Skånska infanteriregementet			
» Södra Skånska »	}	60	»
» Norrbottens fältjägarcorps			

vid berustade båtsmanshället:

för Blekinge 1:a—6:e kompani.....	110	»
» Södra Möre 1:a—3:e »	100	»

vid roterade båtsmanshället:

för Tjusts kompani	}	130	»
» Gotlands 1:a och 2:a			
» Södermanlands 1:a och 2:a.....	}	120	»
» Södra Roslags 1:a och 2:a			
» Norra » 1:a och 2:a	}	130	»
» Andra Norrlands 1:a och 2:a			
» öfriga båtsmanskompanier.....	120	»	
» frälseroteringen i Blekinge och Södra Möre	130	»	
» utsockne frälsehemman i Halland (half vakansafgift)	60	»	

att till grund för beräkningen af det understöd, som består hvarje rusthåll eller rote, skola läggas ofvannämnda värden, med undantag för med ordinarie rotering, till hälften emot annan roterad jord, belagda hemman inom de f. d. privilegierade jernbergslagen, hvilka hemmans roteringsskyldighet för hvarje rote skall bestämmas till hälften af ofvannämnda medelvärde för det regemente, till hvilket de äro indelade eller inom hvars stånd de äro belägna;

att understöd icke består

a) sådana vakanta rusthåll och rotar, hvilkas vakansafgifter jemte

öfriga prestationer icke uppgå till åttio procent af ofvan angifna medelvärde för det regemente, corps eller kompani, hvartill de höra;

b) soldatrotarne inom Särna, Idre och Hede byalag i Kopparbergs län, båtsmansrotarne på Visingsö samt de nio båtsmansrusthåll i Kalmar län, för hvilka presterskapet emot eftergift af sina utlagor erlägger vakansafgift, äfvensom städernas båtsmanshåll;

att till öfriga rusthåll och rotar skall utbetalas ett årligt understöd, som för rotar, hvilka icke åtnjuta understöd af statsmedel, bestämmes till tio procent af ofvannämnda medelvärden, men för rusthåll och sådana rotar, som åtnjuta understöd af statsmedel, till 10 procent af det belopp, hvarmed ofvan upptagna medelvärde öfverstiger värdet af det för rustningen eller roteringen åtnjutna understöd, hvarom i nästföljande punkt säges;

att de till statsverket indragna ränte- och tiondeanslag äfvensom sådana afskrifna räntor, för hvilka ersättning till rusthåll och rotar nu utbetalas efter årlig medelmarkegång, skola omsättas till penningar efter medeltalet af 1873—1882 årens medelmarkegångspris, och skall beloppet deraf med tillagd forsellönsersättning å spanmålen, beräknad till 8 öre kubikfoten för råg och korn samt 6 öre kubikfoten för hafre, för hvarje rusthåll eller rote sammanföras med det till rusthållet eller roten eljest från statsverket utgående penningeanslag; samt

att de ytterligare bestämmelser, som för utbetalningen af detta understöd kunna finnas erforderliga, må af Kongl. Maj:ts meddelas; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, är Stats-Utskottets förslag i utlåtande N:o 33 under punkten B mom. 1:o) af Riksdagen afslaget.»

III.

I mom. 2:o) och 3:o) af punkten B i ofvanberörda utlåtande hade Utskottet hemställt,

i mom. 2:o): att å ordinarie stat under fjerde hufvudtiteln måtte uppföras ett reservationsanslag å 150,000 kronor i och för statsverkets öfvertagande från och med år 1885 af den rusthållarne vid ej mindre det berustade

kavalleriet än äfven det berustade infanteriet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla beklädnads-, bevärnings-, remtys- samt häst- och sadelmunderingspersedlar, under vilkor, att staten samtidigt erhöle fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rusthållarne anskaffade, motsvarande persedlar; att den rusthållarne beredda lindring komme att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisades; samt att, hvad det berustade infanteriet beträffade, af hvarje rusthållsnummer till statsverket erlades en årlig ersättning för besvärets upphörande af 40 kronor, hvilken finge af Kongl. Maj:t för det med besväret afsedda ändamål disponeras; och

i mom. 3:o): att å ordinarie stat under femte hufvudtiteln måtte uppföras ett reservationsanslag å 40,000 kronor i och för statsverkets öfvertagande från och med år 1885 af den rust- och rotehållare vid båtsmanshället åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädnaden hörande s. k. småpersedlarne samt kappsäcken, under vilkor, att staten samtidigt erhöle fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rust- eller rotehållare anskaffade motsvarande persedlar, och att den rust- och rotehållarne beredda lindring komme att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisades; samt

att i sammanhang dermed den för rusthåll inom Blekinge län och Södra Møre härad af Kalmar län, hvilka på grund af Kongl. Brevet den 10 Maj 1872 vore eller blefve vakanta, utgående årliga vakansafgift måtte från och med år 1885 med en tiondedel minskas.

Vid föredragning af dessa två moment har Första Kammaren bifallit:

»2:o) att Riksdagen måtte för sin del besluta, att statsverket från och med år 1885 må öfvertaga den rusthållarne vid ej mindre det berustade kavalleriet än äfven det berustade infanteriet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla beklädnads-, bevärnings-, remtys- samt häst- och sadelmunderingspersedlar, under vilkor att staten samtidigt erhåller fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rusthållarne anskaffade, motsvarande persedlar; att den rusthållarne beredda lindring kommer att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisas; samt att, hvad det berustade infanteriet beträffar, såsom vilkor för statens öfvertagande af den detta infanteri åliggande ofvan nämnda skyldighet, bestämmes att rusthållarne ingå på att erlægga en årlig ersättning för besvärets upphörande af 40 kronor af hvarje rusthållsnummer, hvilken må af Kongl. Maj:t för det med besväret afsedda ändamål disponeras;

samt att Riksdagen till bestridande af härför erforderliga utgifter å ordinarie stat under fjärde hufvudtiteln uppför ett reservationsanslag af 150,000 kronor;

3:o) att Riksdagen måtte för sin del besluta, att statsverket från och med år 1885 må öfvertaga den rust- och rotehållarne vid båtsmanshållet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädningen hörande s. k. småpersedlarne samt kappsäcken, under vilkor att staten samtidigt erhåller fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rust- eller rotehållarne anskaffade motsvarande persedlar, och att den rust- och rotehållarne beredda lindring kommer att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisas;

samt att Riksdagen, till bestridande af härför erforderliga utgifter, å ordinarie stat under femte hufvudtiteln uppför ett reservationsanslag å 40,000 kronor;

äfvensom att Riksdagen måtte för sin del besluta, att den för rusthåll inom Blekinge län och Södra Møre härad af Kalmar län, hvilka på grund af Kongl. Brevet den 10 Maj 1872 äro eller blifva vakanta, utgående årliga vakansafgift må från och med år 1885 med en tiondedel minskas.»

Andra Kammaren åter har bifallit mom. 2:o) med den förändring att sista stycket af detta moment skulle erhålla följande lydelse: »samt att, hvad det berustade infanteriet beträffar, såsom vilkor för statens öfvertagande af den detta infanteri åliggande ofvan nämnda skyldighet bestämmes, att rusthållarne ingå på att erlægga en årlig ersättning för besvärets upphörande af 40 kronor af hvarje rusthållsnummer, hvilka medel må af Kongl. Maj:t för det med besväret afsedda ändamål disponeras»; och har Andra Kammaren tillika bifallit mom. 3:o) utan förändring.

Då frågan, huruvida Riksdagens beslut beträffande mom. 2:o) och 3:o) af punkten B i Utskottets ifrågavarande utlåtande, för att blifva bindande, erfordra Konungens bifall, icke varit berörd i oförmälda utlåtande, och följaktligen Andra Kammaren vid sitt godkännande i hufvudsak af hvad Utskottet i dessa moment föreslagit, icke kan hafva afsett något uttalande om den i Regeringsformens 80:de § Konungens förbehållna pröfningsrätt;

då denna frågas afgörande lika litet kan bero på hvad den ena Kammaren genom den formella uppställningen af sitt beslut antydt, som derpå att ett slikt antydande i den andra Kammarens beslut icke förefinnes;

då genom uppställningen af Första Kammarens beslut i mom. 3:o) en otydlighet uppkommit i fråga om användandet af det i samma moment oförmälda reservationsanslag å 40,000 kronor, hvilket varit af Utskottet beräknadt icke blott, såsom Första Kammarens beslut innefattar, till bestridande af kostnaden för öfvertagandet af den rust- och rotehållarne vid båtsmanshållet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädningen hörande s. k. småpersedlarne samt kappsäcken, utan äfven till godtgörande af den föreslagna minskningen i vakansafgift för rusthåll inom

Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län, hvilka på grund af Kongl. brefvet den 10 Maj 1872 äro eller blifva vakanta; och
då båda Kamrarnes beslut för öfrigt i sak äro lika,
föranlåtes Utskottet häraf hemställa,

att Kamrarne, med förbigående af den formella uppställningen af sina särskilda beslut måtte medgifva, att Riksdagens skrifvelse till Konungen i de delar, som motsvara ifrågavarande moment 2:o) och 3:o), må uppställas sålunda, att deri tillkännagifves,

i den del, som motsvarar mom. 2:o): att Riksdagen beslutat, att statsverket från och med år 1885 må öfvertaga den rusthållarne vid ej mindre det berustade kavalleriet än äfven det berustade infanteriet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla beklädnads-, beväringss-, remtygs- samt häst- och sadelmunderingspersedlar, under vilkor att staten samtidigt erhåller fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rusthållarne anskaffade, motsvarande persedlar; att den rusthållarne beredda lindring kommer att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisas; samt att hvad det berustade infanteriet beträffar, såsom vilkor för statens öfvertagande af den detta infanteri åliggande ofvan nämnda skyldighet, bestämmes, att rusthållarne ingå på att erlägga en årlig ersättning för besvärets upphörande af 40 kronor af hvarje rusthållsnummer, hvilken må af Kongl. Maj:t för det med besväret afsedda ändamål disponeras; samt att Riksdagen, till bestridande af härför erforderliga utgifter, å ordinarie stat under fjerde hufvudtiteln uppför ett reservationsanslag af 150,000 kronor; och

i den del, som motsvarar mom. 3:o): att Riksdagen beslutat, att statsverket från och med år 1885 må öfvertaga den rust- och rotehållarne vid båtsmanshållet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädnaden hörande s. k. småpersedlarne samt kappsäcken, under vilkor att staten samtidigt erhåller fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rust- eller rotehållarne anskaffade motsvarande persedlar, och att den rust- och rotehållarne beredda lindring kommer att fortfara endast så

länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisas; och

att den för rusthåll inom Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län, hvilka på grund af Kongl. brefvet den 10 Maj 1872 äro eller blifva vakanta, utgående årliga vakansafgiften må från och med år 1885 med en tiondedel minskas; samt att Riksdagen till bestridande af härför erforderliga utgifter å ordinarie stat under femte hufvudtiteln uppfört ett reservationsanslag å 40,000 kronor.

Stockholm den 28 April 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid punkterna I och II:

af Herrar Grefve *G. Sparre*, *R. Montgomery-Cederhielm*, Friherre *H. M. Palmstierna*, Friherre *R. von Kramer*, Grefve *C. Beck-Früs*, *L. W. S. Lothigius*, *L. M. Nordenfelt*, Friherre *G. Tamm*, Grefve *S. Lagerberg*, *R. Törnebladh*, *C. E. Casparsson* och *J. Widén*, hvilka ansågo, att, då Kamrarnes olika meningar i de under nämnda punkter af detta memorial omförmälda frågor ej kunde sammanjemkas och ej heller vore af beskaffenhet att kunna medelst gemensam omröstning afgöras, samma frågor förfallit.